

GAZETA POLSKA W BRAZYLII

REDAKCJA
I ADMINISTRACJA
Rua E. Peres, 842
(dawnej Aquidaban)
Telefon 6-3-4
Prenumerata roczna
W Brazylii 10000
W Argentynie 7 par.
Zagranicą 8 dolarów
Płatność w gotówce
Cena numeru 600
Za Księżyką 600

Adres na listy
i przesyłki
pionizacyjne
GAZETA
POLSKA
Cena pisma 6
Księżyka
Poczta 1100

NR 33

KURYTYBA · S. PAULO NA NIEDZIELE DNIA 14 SIERPNI

ROK 193

DYREKTOR: PIOTR OLIVEIRA SAPORSKI

DZIEŃ CHWAŁY

Wśród rocznic chwały oręża polskiego, rocznicą z bolszewikami jest jedna z największych. — W dn. 15 sierpnia bieżącego roku mija lat 18-cie od tego historycznego wydarzenia. Ciężkie chwile przeżywała wówczas Polska. — Zawisła nad nią groźna chmura najazdu bolszewickiego, zagrażającego zdobyciu dopiero niedawno niepodległości. — Armia polska zmęczona długotrwałym zmaganiem się z nieprzyjacielem, załamała się pod naporem liczniejszych, przeważających sił wojsk czerwonych i porzuciła ocalałe do Warszawy. — W końcu lipca 1920 r. dowództwo polskie podjęło przygotowania do obrony stolicy, pod którą miały się rozstrzygnąć losy wojny polsko-bolszewickiej. Sytuacja była groźna.

W dniu 6-tym sierpnia 1920 r. Naczelny Wódz Józef Piłsudski powziął decyzję przyjęcia wielkiej bitwy tuż u wschodnich granic Warszawy. Celem planu było związanie głównych sił nieprzyjaciela, aby przez to umożliwić wykonanie uderzenia z południa przez armię, zajmującą pozycje nad Wieprzem. — Tu natarcie skrzyżujące miało zadanie triumfującej dotąd armii bolszewickiej. — Tak też się stało.

Wstępny bój pod Radzyminem rozpoczął się rano dn. 13 sierpnia natarciem nieprzyjaciela, który rzucił przeciw naszym wojskom swą 21-szą dyw. — Przez przeciwnaracie odzyskaliśmy częściowo utracony teren. Popołudniu znowu siły sowieckie zaatakowały Jabłonną i Pragę. Przebieg natarcia był tak gwałtowny, że niemal za jednym zamachem został opanowany Radzymin. — Wobec tak groźnej sytuacji wyznaczono dowództwo polskie na dzień 14-ty sierpnia na godz. 5-tą rano przeciwnaracie. Alarmujące wieści o rozpaczalnej sytuacji pod Warszawą skierowane do przyspieszenia o jeden dzień flankowego natarcia, które dla pełniejszego przygotowania miało się odbyć dopiero w dniu 17-ym sierpnia. Marszałek wy-

zyczył więc dzień 16-ty sierpnia na decydujące uderzenie. — Przeciwnaracie na Radzyminie rozpoczęło się. Nieprzyjacieli zajęli Wólkę Radzymińską na drugiej linii obronnej i posuwał się prawie bez przeszkód ku Nieporętowi. Przeciwnaracie polskie ruszyło dopiero ok. godz. 10 i doprowadziło do przejściowego odebrania Radzymina, który jednak po pewnym czasie musiano opuścić.

O świcie w dn. 15-ym sierpnia walkę rozpoczął z polskiej strony 1-szy batalion 28 pp. atakiem na Wólkę Radzymińską. — Głównie natarcie rozpoczęło się tegoż dnia popołudniu, doprowadzając do definitywnego zdobycia Radzymina. — Na północny sytuacja nie była wyjaśniona i w rezultacie sukces był tylko połowiczny. Mimo to nastroj poprawił się ogromnie, gdyż odpadła trwoga o los stolicy.

W dniu 16-ym sierpnia ruszyło miazdzące natarcie Naczelnego Wodza od strony Wieprza i dało początek pogromowi armii czerwonej, czego dopełnieniem była akcja gąsienicowa, prowadzona przez gen. Smięgłego-Rydzę.

Armia bolszewicka została pobita na głowę.

Zwycięstwo pod Warszawą miało olbrzymie znaczenie. Zanimierzył polski wzmocniony natarciem nabrał pewności siebie, odzyskał równowagę, którą gnębny niedawnymi niepowodzeniami stracił. Odprężył się i w śmiałym marszu naprzód ścigał rozgromionego wroga, uwalniając w końcu cały kraj od najazdu. Ale nie tylko dla Polski bitwa warszawska przyniosła tak błogostawione skutki. Trwający wiele miesięcy pochód wojsk czerwonych, niosący pod swym sztandarem hasło światowej rewolucji komunistycznej — został wstrzymany krwawą ofiarą polskiego żołnierza — obywatela i obywateli Europy przed zagładą.

Znaczenie polskiego zwycięstwa ocenili także opinia europejska przyznając, że Polska nie pierwszy raz w historii stała się przedmurzem tadu i pokoju, kładąc swym mieczem kres dla marszu na zachód wującego komunizmu. (PAT.)

Ofiary wojny domowej w Hiszpanii

Przez przełęczę w Pirenejach ciągną stale gromady ludzi, szukających we Francji schronienia przed zawieruchą hiszpańską. Oto jedna z pielgrzymek tubalczych, pochód ludzi bez ziemi i bez domu, unoszących życie i mizerne tubalczki z kraju, który gore.

POROZUMIENIE Państw Bałtyckich

Podróż ministra Becka do Norwegii

Minister Beck bawił ostatnio w Oslo, stolicy Norwegii, udając się tam drogą na Kopenhagę, gdzie się odbywała narada państw skandynawskich. Przyjął go na specjalnym posłuchaniu król Haakon, odbył szereg rozmów z kolegą norweskim, min. Kothem.

Na bankiecie ku czci min. Becka, norweski minister spr. zagr. stwierdził doniosłość polskiej wizyty w kraju tysiąca fiordów, wskazując, że Polska stara się stworzyć porozumienie między państwami bałtyckimi, choć nie chodzi tu o „ukucie nowej osi” czy też „zbudowanie nowego bloku państw”. Państwa bałtyckie łączą i więź wspólne pragnienie zachowania neutralności w razie jakiegokolwiek zawirachy europejskiej, jak to było podczas wielkiej wojny 1914-18. Obydwaj ministrowie, Beck i Koth, są zdania, że ostabiona

Liga Narodów, w której tyle państw nie bierze udziału, nie może dać gwarancji bezpieczeństwa i pokoju, dlatego też poszczególne narody muszą się uciekać do zapewnienia sobie nienaruszalności swych granic na drodze osobnych, pozaligowych porozumień.

Podjęmowanie ministra Becka w Oslo cechowała szczerą uprzejmość. Wizytą w Norwegii dopełnił min. Beck objazdów państw, jakie z Polską sąsiadują. Był uprzednio w Rumunii, potem w Szwecji i Finlandii następnie w Estonii i na Łotwie, odwiedził po drodze Litwę i Danię, a teraz pojechał do Norwegii.

Z Oslo ma wrócić drogą przez Perlin, poczem ma umówione spotkanie w Gdyni z 1-szym lordem admirałcji angielskiej Duff Cooperem, który przybywa na wody Bałtyka w ważnej misji.

czów i próbować rozmów z przeciwnikami, czy nie udałoby się w ostatniej chwili załatwić sprawy, dla której wystronono bagnety i napełniono bombami magazyny. Na całym świecie nie podjąłby się prawdopodobnie nikt inny tej misji, prócz Anglika.

Dodajmy, że w wyniku tej próby jest zaangażowane znaczenie światowe tak Londynu jak i Paryża, bo jeśli misja nie powiedzie się, to coż gotowi powiedziec ludzie? Jeśli zatem rządy angielski i francuski zde-

cydowały się na ten krok, to położenie w Europie musi być nie zwykle poważne. Lord Runciman powiedział sam o sobie, że znajdzie się w Pradze, jak lupina orzech, rzucona na środek oceanu!

Pierwszy tydzień misji upłynął na wizytach i śniadaniach u prezydenta Benesza, premiera Hodży i min. spraw zagr. Krofity. Widział się też Runciman już z Niemcami sudeckimi, a ma zapowiedzianą rozmowę z Henleinem.

Jedna i druga strona traktują go z całym respektem, aczkolwiek dla rządu czeskiego stanowi on gorzką pigułkę, gdyż jest niejako jego liskalem. Koszta misji Runcimana ponosi skarb czeski. Wstępne rozmowy były raczej grzecznościowe i służą dla zbadania gruntu i zorientowania się w stosunkach. Runciman jest po lordowemu dla wszystkich grzeczny i uprzejmy.

Na koniec tygodnia wyjechał on do jednego z zamków na Morawach, gdzie odpoczął przy sobie i łowieniu ryb i układa o sobie w głowie tu, co mu do uszu naszeptano. Sekretarze jego tymczasem badają dokumenty i opracowują materiały, aby przedłożyć wniosek.

Praga dostała na chwilę, jakby ośrodek Europy, bo przybył tu nadto ambasador amerykański z Berlina, miał posłuchanie u Benesza i rozmawiał z Runcimaniem.

KURS MILEJESA

Funt szterl. ang.	101\$500
Frank francuski	\$580
Dolar U. S. A.	20\$300
Złoty polski	3\$800
Pez urugwajski	8\$300
Pez argentyński	5\$300

GROZA WOJNY wisi nad światem

„Tylko Ameryka jest zdolna uratować pokój”
mówią Francuzi

W 20 lat po Wielkiej Wojnie poczynają na nowo drzeć i pękać posady świata. Z dwóch stron kuli ziemskiej idą głoche pomruki, zwiastujące zbliżanie się straszliwej nawały: jedno ognisko niepokoju pali się na Dalekim Wschodzie, drugie w środkowej Europie.

Starcia graniczne rosyjsko-japońskie nabierają na sile z każdym dniem i biorą w nich udział armaty, czołgi i samoloty. Aeroplany rosyjskie przelatują stale granice Mandżukui i Korei, w poniedziałek obrzuciły bombami miasto koreańskie Heiho, sprawiając znaczne szkody. „Militaryści chcą rzucić Japonię do wojny z Rosją” — oświadcza pisma moskiewskie. Przesłano japońskiemu Litwinowi, wypowiedzianego do ambasadora japońskiego Litwinowsy. Po raz pierwszy prasa rosyjska mówi otwarcie o możliwości wojny.

Zatarg rosyjsko-japoński ma głęboki odgłos w

Posłannictwo „DOBREJ WOLI” pełni Lord Runciman w Czechosłowacji

Angielski „pośrednik dobrej woli” lord Runciman stanął w Pradze na czele licznej delegacji i stara się rozplatać najcięższe zagadnienie, jakie w tej

chwili krępuje Europę: sprawę Czechosłowacji i jej mniejszości narodowych. Jest to trud istotnie szczytowy, stanąć pomiędzy dwoma ścianami wyciągniętych mie-

Chinach, Wojska Czang Kai Szeka przedsięwzięły gwałtowną ofensywę wzdłuż rzeki Jangtsekiang i zmusiły kolumny japońskie do odwrotu.

W Europie spokój przed burzą. Niemcy zwolnili niespodzianie 400 tysięcy rezerwistów na manewry jesienne. Dzieje się to w chwili, gdy z jednej strony za sprawą Lorda Runcimana sprawa Niemców sudeckich weszła na drogę załatwienia, a z drugiej, gdy w Azji nastaje poważna chwila. Manewry mają się odbyć na obszarach dawnej Austrii, Rzesza zbierze się gorączkowo. Hungary z samolotami i magazynami z naftą i gazoliną są zapelnione, jak nigdy przedtem.

Europa przeżywa ciężkie chwile niepewności. Znany francuski mąż stanu Edward Herriot oświadczył, że tylko prezydent Stanów Zjednoczonych Roosevelt jest w stanie uratować zagrożony pokój.

Miejmy nadzieję, że za tydzień będziemy mogli podzielić się z Czytelnikami pomyślniejszymi wiadomościami.

Zapamiętaj dobrze ten znak

Pomada Minancora

Jest to godło znanej i cudownej maści

Jest to najlepsza maść, która leczy wszystkie rany na skórze ludzkiej, a ma nawet zastosowanie u bydła

NAD MINANCORĘ NIEMA LEPSZEJ POMADY

Farmarcia Cruz w Avaré, stan S. Paulo wyleczyła pomadą MINANCORA wrzody, których nawet preparat 914 nie zdołał być usunąć. Pani Carolina Palhares z Joinville wyleczyła jednym pudełkiem ranę, zadawnioną od 9 lat. Były setki podobnych uleceń.

POMADA MINANCORA jest w użyciu w szpitalach domach zdrowia i klinikach lekarskich.

WAŻNE Prawdziwą POMADĄ MINANCORĄ nie jest nigdy sprzedawana inaczej, jak tylko w pudełkach oryginalnych z godłem, jak wyżej. Odrzućcie naśladowców! Żądajcie tylko MINANCORĘ prawdziwej, w pudełku oryginalnym.

Uważajcie dobrze przy zakupnie!

Jest to produkt Laboratorios „Minancora”, Joinville

W tej porze roku poleca się tylko piwo „BOCK - BODE” jasne i ciemne z BROWARU „ATLANTYKA”

Avenida Iguassú nr. 153
Telefon 790 lub 791

Wiadomości Parańskie

„WYTRWAMY I WYGRAMY“

Z numerem niniejszym „Gazeta Polska“ wchodzi w 4-ty rok po odnowieniu i dźwignięciu się z trudności, w jakie ją były zaplątały Lżw. „czynnik opiekunów“. Idziemy naprzód i mało brakuje, a pismo nasze będzie obchodziło 5-lecie swej służby publicznej.

Rosną zastępy naszej Rodziny, w ciągu trzech lat przybyło 700 nowych Czytelników. Jest to na nasze stosunki pokaźna liczba, zapewniająca pismu samodzielność i rozwój.

W związku z tym cen pa-

pięru cała prasa brazylijska przechodzi trudny okres i zmniejsza objętość, podnosi ceny prenumeraty. Zwycięzcy te przeszkody przy dalszym czynnym zainteresowaniu się Czytelników swoim piśmie, regularnym uiszczaniu przedpłaty z góry, jednananiu nowych prenumeratów.

Wszystkim Czytelnikom, Agentom, Przedstawicielom, Filii „Gazety Pol.“ w S. Paulo oraz szerokiemu kołu przyjaciół składamy serdeczne podziękowanie za doznane dowody życzliwości i poparcia.

Komisja producentów drzewa w Rio

Tymczasowy Minister Pracy p. João Carlos Vital przyjął w Rio de Janeiro komisję parańskich producentów drzewa. Przy tej sposobności omawiane były ważne sprawy, między innymi: możliwość spożytkowania pinorowego drzewa przy wyrobie celulozoidu.

Wypadek samochodowy

Na skrzyżowaniu się ulic Vicente Machado i Presidente Tanunay, samochód prowadzony przez obywatela Kurta Maackelburga zderzył się z rowerem prowadzonym przez młodego studenta Paula Romanusa. W wypadku młody student doznał bardzo poważnych ran; przewieziony do szpitala w stanie między życiem a śmiercią, oddał Bogu ducha po przebiegu ciężkiej operacji.

Kurs „pre ginasial“

Wkrótce otworzy się w Kurytybie kurs przygotowawczy do gimnazjum t. zw. „pre ginasial“ pod nazwą „Instituto Rocha Pombo“. Program wykładów zorganizowany będzie stosownie do najnowszych metod pedagogiki, i ma na celu ułatwienie dalszej wiedzy.

Wypadek

W sobotę ostatnią, samochód interwentorowi, który wioził interwentora Manoela Ribasa z małżonką i pomocnikiem gabinetu p. Euclides Chichorro, mijając róg Brigadeiro Franco—Com. Araujo, gdy zderzył się z samochodem wojskowym, który skręcał właśnie w przeciwną stronę. Na szczęście, w wypadku uszkodzone zostały tylko samochody i to nieznacznie.

Dar dla Muzeum

Pani Zulmira Marcondes, ze starej parańskiej rodziny, zamieszkała obecnie w Rio de Janeiro, ofiarowała dla Parańskiego Muzeum szereg drogocennych przedmiotów, jak zbiory starodawnych monet, dokumenty historyczne i t.d.

W pełnym toku proces Papsta

João Papst oskarżony o współniczo w zabójstwie Igidia Pilota, popełnionym kilka lat temu, po osądzeniu w Kurytybie został odwieziony do Porto Alegre gdzie czeka orzeczenia tamtejszego sądu. Olib, oskarżony Papst prosił był Sąd Apelacyjny o „Habeas Corpus“ to jest, by puszczono go na wolność, zanim stanie przed sądem. Sąd Apelacyjny nie przychylił się do tego życzenia.

Ostrożnie z bronią!

Na kurytybskim przedmieściu „Barigui“ dwaj nieletni chłopcy Angelo i Valdomiro dostali w

Dr. Bronisław Ostoja Roguski

ADWOKAT

Sprawy cywilne, handlowe i robotnicze, inwentarze, naturalizacje
Przyjmuje pełnomocnictwa do załatwiania wszelkich spraw przy urzędach stanowych i federalnych

Biuro—Praca Tiradentes, 509, 2-o piętro—Od 9—11 i od 3—5

„Semana de Caxias“

Staraniem komendy 5-go Rejonu Wojsk., przy czynnym współudziale władz stanowych, przygotowują się w Paranie i Santa Catarina uroczystości ku czci bohatera wojny paragwajskiej, Duque de Caxias. Uroczystości te będą trwały cały tydzień od 25 do 31 bm. i będą miały w interioze obu stanów następujący przebieg:

25-8 — „Dzień żołnierza brazylijskiego“. Wykłady w szkołach o życiu bohatera, artykuły w miejscowej prasie, wystąpienie przemówienia przez radio, pochody dziatwy szkolnej ulicami miast municypalnych.

26 — 31-8 — Codzienne opowiadania we wszystkich szkołach, o życiu wielkiego bojownika.

28-8 (niedziela). Przed potudniem zgrupowanie obywatelskie, wystąpienie mówców urzędowych, poezje i śpiewy patriotyczne, wystawy prac szkolnych, nagrody uczniom, na zakończenie hymn brazylijski. Popołudniu zawody sportowe.

Główne uroczystości odbędą się w Kurytybie, programy w prasie codziennej.

Minister Rolnictwa w Paranie

Z okazji otwarcia wystawy hodowlanej w Belo Horizonte p. Clovis Croeff w imieniu „Associação dos Criadores de Gado“ zaprosił ministra rolnictwa Souza Costa, by odwiedził Rio Grande do Sul. Minister przyjął zaproszenie oświadczając, że przyjedzie w październiku i że przy tej sposobności odwiedzi także Parane i Sw. Katerzynę.

Sprzedawca szkieł

z inwentarzem i zabudowaniami, obsadzony drzewami owocowymi oraz częścią ziemi uoranej z lasem (15 akrów), położony przy dawniejszej drodze do S. Jose (10 km. od Kurytyby). Informacje: Antoni Oldakowski, Avenida Visconde de Garapuava, 2051—Curitiba.

Ze sportu

We czwartek 4 b. n., żeńska drużyna siatkówki Juventus rozegrała mecz na festiwalu urządzonym przez „Centro de Cronistas Sportivos“ z drużyną Tow. sp. Jahn. Zwyciężyła drużyna Jahn w stosunku 2:1. Zauważamy, że panienki Juventus stawiały silny opór przeciwnikowi. Biorąc pod uwagę, że drużyna jest bardzo nowa, bo uformowana dopiero przed kilku miesiącami, możemy powiedzieć, że zrobiła wielkie postępy.

W niedzielę 7 b. m. na festiwalu urządzonym przez Tow. Sp. Juventus drużyna piłki nożnej tegoż towarzystwa osiągnęła piękne zwycięstwo nad silną drużyną Kolejarzy, która zajmuje pierwsze miejsce w obecnym szampionacie. Mecz został rozegrany pod strumieniami silnego deszczu i skończył się w stosunku 4:3 na korzyść naszych chłopców.

Wycieczka C. O. C.

„Centro Operario Catolico“ zrobiło ostatniej niedzieli wycieczkę nad morze do Antoniny. W wycieczce brała liczna rzesza, która zebrała się z Kurytyby i okolicznych kolonii.

Piwa

Real Pilsen
Brasileense
Cachorrinha
Original
Salvador
Bock

Oto produkty, którym każdy winien dać pierwszeństwo

Kryształowa czystość

Skład w Kurytybie: **JORGE D. LEMOINE**
av. V. Guarapuava, 2013 — Fone 705 e 718

Cia CERVEJARIA ADRIATICA

PONTA GROSSA

Poszukiwanie

Poszukuje się miejsca zamieszkania p. Romana Z emkiewicza. Ktoby wiedział, niech będzie łaskaw zawiadomić Redakcję, lub wprost pod adresem: B. P., r. Almirante Tamandaré n. 334, Porto Alegre—R. G. S.

Z POLSKI

Gen. Władysław Sikorski pomieścić w „Kurierze Warszawskim“ długi artykuł, nawiązujący do świeżego przeglądu wojsk francuskich przed królem angielskim i podnoszący wybitną gotowość bojową Francji.

— Tegoroczne zbiory w Polsce zapowiadają się bardzo dobrze. Kraj będzie miał dostatek chleba.

— Przywieziono do kraju z Leningradu zwroki Stanisława Augusta Poniatowskiego, ostatniego króla polskiego, który zmarł był w Rosji na wygnaniu, po ostatnim rozporządzeniu Rzplitej przed 140 laty. Trumnę złożono w miejscu urodzenia króla, w Wolezynie.

— Posel polski w Pradze złożył nową notę w sprawie agitacji komunistycznej, uprawianej w Czechostowacji przeciw Polsce z wszelką swobodą.

— W Warszawie odbyło się roczne zebranie Izby handlowej polsko-łacińsko-amerykańskiej.

BANCO ALLEMÃO TRANSATLANTICO

KURYTYBA

Rua Marechal Floriano Peixoto, 31-41
Caixa Postal „N“ — Adres tel. „Bancaleman“

FILIE W BRAZYLII:
Bahia — Porto Alegre — Rio de Janeiro — Santos — S. Paulo

Zakład Macierzysty:
DEUTSCHE UEBERSEEISCHE BANK — Berlin

Postępujemy się tym bankiem we wszystkich transakcjach pieniężnych i handlowych

Obsługa grzeczna, szybka i dyskretna

MALA REAL INGLEZA

Sprzedaje się sztykarty 3-jej klasy do Europy, jak: do POLSKI, ŁO-TWY, IRLANDJI, CZECHOSŁOWACJI, JUGOSŁAWJI, AUSTRIJI, RUMUNJI, BESARABJI etc.

DATY ODJAZDU OKREŚLONYCH Z SANTOS

DO MONTEVIDEO I BUENOS AIRES	ZE SANTOS DO EUROPY
H. PATRIOT 16 sierpnia	ARLANZA 20 sierpnia
ALCANTARA 20 sierpnia	H. BRIGADE 23 sierpnia
H. MONARCH 30 sierpnia	ALCANTARA 29 sierpnia
ALMANZORA 6 września	H. PATRIOT 5 września
H. CHEFTAIN 13 września	ALMANZORA 17 września
ASTURIAS 17 września	H. MONARCH 19 września
	ASTURIAS 26 września

MILLER, GODDARD & CIA LTDA

Rua Libero Badaró, 158. S. Paulo

lub

ROYAL MAIL AGENCIES (BRAZIL) LIMITED

Rio de Janeiro Santos

Przyjeżdżając do Kurytyby, zatrzymaj się w

Hotel dos Viajantes

(HOTEL POLSKI)

Rua Emano Pereira, 44

Nabyty i kompletnie urządzone przez nowego właściciela, Polaka, który poleca do usług Szan. Klienteli.

Pokoje frontowe, piękne i komfortowo urządzone dla rodzin i osób pojedynczych po cenach znizowanych: 8\$, 9\$ i 10\$ dziennie — miesięcznie od 180\$000. Pokoje nie frontowe: 6 i 7\$ dziennie — miesięcznie od 120\$000. Bez jedzenia 3\$000 — miesięcznie 55\$000. Kuchnia wyborna, obsługa pierwszorzędna. Auto do dyspozycji.

Dostarcza się marmoty od 2\$500. Restauracja otwarta w dzień w nocy. Obiady i kolacje 2\$500.

Szan. Kliencie! chce być dobrze obsłużony? Odwiedź HOTEL DOS VIAJANTES.

S.p. Maria Dwojaka

Zmarła w kolonii Augusta Victoria (Mafru) dnia 20 lipca 1938, w wieku 45 lat, zaopatrzona św. Sakramentami. Była od wielu lat chorą, ostatni miesiąc przeżyła w wielkich cierpieniach, lecz zasnęła lekką śmiercią. Pozostawiła pogrążonych w smutku męża, 5 synów i 7 córek, z nas zostało trzech braci i dwie siostry.

Pogrzeb odbył się dnia 21 lipca przy licznych udziałach krewnych, przyjaciół i znajomych. Wszystkim, którzy wzięli udział w odprowadzeniu s.p. Zmarłej na miejsce wiecznego spoczynku, starsza siostra składa serdeczne „Bóg zapłać“.

Saltinho de Cima
Barbara Kornacka

Dr. M. Matiskei

ADVOGADO

Spadki
Pomiary sądowe
Wypadki przy pracy
Obrona
Malet

Curityba

P. Bogdana Tamara Werpachowska
Ur. w Urussanga, stan Sta Cat, ukończyła z doskonałym wynikiem szkołę kroju i szycia „Academia de corte e costura Word“ w Kurytybie. Świeżo panna Werpachowska objęła szkołę rządową w kolonii Lagoa Grande, mun Araukaria. Gratulujemy i życzymy powodzenia.

Fabryka gotowych ubrań

Alfaiataria Paris

PRACA TIRADENTES, 303

Posiada na składzie wielki wybór kamizolek i ubrań gotowych. Sprzedaż hurtowa i detaliczna. Na żądanie wykonujemy zamówienia w ciągu 10-ciu godzin. — Duży wybór palt dla pań.

Filia: TINTURARIA ROMANIA

Farbujemy i czystymy ubrania oraz przeprasowujemy kapelusze. Na składzie duży wybór ubrań nowych i używanych

Robota gwarantowana

Rua Cruz Machado, 36 (róg Praca Tiradentes)

Filia: CASA PARA TODOS

Rua Barão do Rio Branco, 556 — Curityba

LICYTATOR URZĘDOWY STANU PARANA

FRANKLIN SOABES JUNIOR

Rua Mar. Deodoro nr. 159

Biuro otwarte od 9 do 11 i pół z rana oraz od 13 do 18 popoł. Przyjmujemy do sprzedaży na licytacji: towa y, tkaniny, płótna, drobizki, maszyny, narzędzia do domowego użytku, radio, biżuterię zegarki, żelazo, wszelkie narzędzia, automobile, książki, meble pińiorowe i imbinjowe,

KLINIKA DENTYSTYCZNA

WINCENTY FLENIK

CHIRURG-DENTYSTA

Wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres dentystyki
Specjalność: Wrywanie zębów bez bólu, leczenie fistułów i innych komplikacji jamy ustnej. Wprawianie sztucznych zębów

CENY PRZYSTĘPNE

Godziny przyjęć: od 8—11 i od 1—6

Kurytyba — Rua Saldanha Marinho, 593 — Parana

Relojoaria Economica

(dawniej Casa Polonia)

Zawiadamiamy Szan. Klientele, że sklep nasz został prze-robiony na zakład zegarmistrzowski i złotniczy. Mam na składzie wszelką biżuterię oraz dewocjonalia, jak krzyżki, medaliki, kru yłissy, koronki itp.

Dla przybywających do Kurytyby na krótki czas obrączki ślubne w ciągu 5 godzin

Naprawiamy i sprzedajemy zegarki i biżuterię pod gwarancją. Mówimy po polsku

Rua B. do Rio Branco, 627 — Kurytyba, Parana

Do widzenia, Marcinie! Proszę nie marudzić długo, mówia Wandzia, odprowadzając Marcina do drzwi. — Do widzenia, panieneczko. Przyjdę za małą godzinę. Jazda będzie kawałerska, że nie trzeba i samochodu! — chwalił się Marcin już w sieni. Wandzia zamknęła za nim starannie drzwi i poszła do sypialni wujka. Zaledwie rzuciła się na łóżko, myśli jej poplątały się w dziwnych rojeniach. Słyszała jeszcze rytmiczny stuk poczajki, widziała przed sobą wasatą twarz Marcina, która nagłe przestoczyła się w siwą głowę pani Brachoczek, drzemającej w kacie wagonu. Potem zamajaczyły przed nią szpalery mchu i porzeczki w grabowiu. — kim sady, cigzkie od soczystych jagód... Z usmiechem na ustach zasnęła tak mocno, że kiedy Marcin po godzinie przyjechał po nią, musiał z całych sił bć pięścią we drzwi, żeby ją obudzić. Wypoczęta i rozradowana, ubrała się Wandzia w mgnieniu oka i jak ptaszek skoczyła na tę. Stróż wyniósł walizkę i zamknął mieszkanie. Marcin usadowił się na kozle, strzelił z bata, konie ruszyły z kopyta. Domy szybko zaczęły uciekać wstecz, a w blasku jasnego dnia znów odwarza i duma napełniły serce dziewczynki. Ilez będzie miała do opowiadania po powrocie swym do domu! To są już prawdziwe przygody samodzielnego człowieka! Nareszcie może nabiora dla niej szacunek i uznania.

wał się liliowy, błękitne cienie padały na pola, a niebo mieniło się wszystkimi barwami, od gorącej purpury aż do białego, jak opal, błękitu. Zmierzch już zapadał, kiedy Marcin zatrzymał konie przed gospodą, leżącą na skraju dużej wsi, która właśnie rozsiała się przed nimi.

— Tu zrobimy popas — rzekł; — konie muszą odpocząć i zjeść obrok, a panienska także trochę rozprostuje nogi. Tylko proszę nigdzie nie odchodzić. Zobaczę, możeby panienska mogła pójść do izby.

Wandzia zeskoczyła z wozu, przeciągnęła się i poszła za Marcinem do gospody. Z otwartych drzwi buchnął ku niej odór wódki, potu ludzkiego i lichego tytoniu. Gwar wielu głosów, grube śmiechy i klątwy przepelniały powietrze. Wandzia cofnęła się z mimowolną odrazą. Marcin odstąpił także od zamiaru ulokowania jej w izbie. Wrócili więc oboje do wozu, Marcin rozkleszczył konie i założył im worki z obrokiem na głowy. Potem wy dostał węzelek z żywnością i poczęstował dziewczynkę kawałkiem ciemnego razowca z serem, który mu gospodyni dała na podróż do Lwowa. Jedli oboje, oparci o wóz, rozmawiając o niespodziance, jaką Wandzia sprawi swoim pojawieniem się we dworze. Tymczasem słońce zapadło za linię widnokregu i nagle ciemność otuliła świat czarną, nieprzeniknącą plachtą. W sercu Wandzi rósł nieokreślony lęk, nad którym daremnie starała się zaparować.

Zeskoczyła z fury i rozprostowując zdrtwiałe członki, bronila się ze śmiechem przeciw potajnym pieszczotom pów, które skakały jej do ramion, lizac jej twarz i ręce. — Musisz być bardzo zmęczona — mówił wuj stroskany, — podobno dwie doby jesteś już w podróży. Tekla! — zawołał w głąb sieni — panienska

Wujko przebiegł przez izbę, że będzie czekał na niego we Lwowie! — odrzekła dziewczynka, ciskając wujka w rękę, uradowana, że nareszcie jest już bezpieczna. — Jak się masz, Wandziu? — odezwał się serdecznie, nie zwykłe. — Jestem zdumiony, że cię tu widzę sama. Jak mogły ciotki wyprawiać cię w tak daleką podróż bez żadnej opieki, nie poro-

— Wujko przebiegł przez izbę, że będzie czekał na niego we Lwowie! — odrzekła dziewczynka, ciskając wujka w rękę, uradowana, że nareszcie jest już bezpieczna. — Jak się masz, Wandziu? — odezwał się serdecznie, nie zwykłe. — Jestem zdumiony, że cię tu widzę sama. Jak mogły ciotki wyprawiać cię w tak daleką podróż bez żadnej opieki, nie poro-

— Wujko przebiegł przez izbę, że będzie czekał na niego we Lwowie! — odrzekła dziewczynka, ciskając wujka w rękę, uradowana, że nareszcie jest już bezpieczna. — Jak się masz, Wandziu? — odezwał się serdecznie, nie zwykłe. — Jestem zdumiony, że cię tu widzę sama. Jak mogły ciotki wyprawiać cię w tak daleką podróż bez żadnej opieki, nie poro-

— Panienska pewnie śpiąca — odezwał się wreszcie Marcin. — Proszę położyć się na wozie, rozsunię słomę, żeby było wygodniej; kiedy konie wypeczną, ruszymy dalej. Panienska może sobie spać spokojnie aż do rana.

Dziewczynka chętnie posłuchała tej rady. Czuliła senność i wielkie zmęczenie. Nade wszystko jednak pragnęła pozbyć się uczucia lęku, wypełniającego jej duszę po brzegi. Pozwoliła więc ułożyć się na słomie i otulić kocem, podziękowała Marcinowi i przymknęła oczy. Od łak płynął rozgłosny chór żab, konie chrapały z cicha nad obrokiem i potrzaskały brzęcząca uprzężą, a z izby buchał gwar kłótliwych, ochrypłych głosów. Na niebie pojawiły się gwiazdy — jedna, druga — wiele gwiazd, mrużących niespokojnie, jak gdyby i one bały się czegoś niewiadomego. Wandzia wtuliła głowę pod koc i zasnęła głęboko.

Obudził ją nagły hałas. Podniosła głowę i zdrtwiała ze zgrozy. W czerwonym blasku światła, padającego z izby, roily się dookoła niej okropne jakieś zjawy. Rubaszne postacie chłopów, którzy właśnie wysypali się z gospody, ich czapy wysokie i grube, szorstkie głosy wydały się rzeszającej dziewczynce czymś okropnie podejrzany. Przechodząc koło wozu, wszyscy przyglądali jej się ciekawie, mówiąc coś szeptem do siebie. Wandzia poczuła, że włosy podnoszą jej się na głowie. To bolszewicy, to napewno bolszewicy!

Kącik Zdrowia

Co i jak jeć?

Człowiek uważa się w wielu rzeczach wyższym od zwierząt, lecz jeśli to się tyczy jedzenia...

nizm może potrzebować o wiele więcej pokarmu dla należytego funkcjonowania niż drugi...

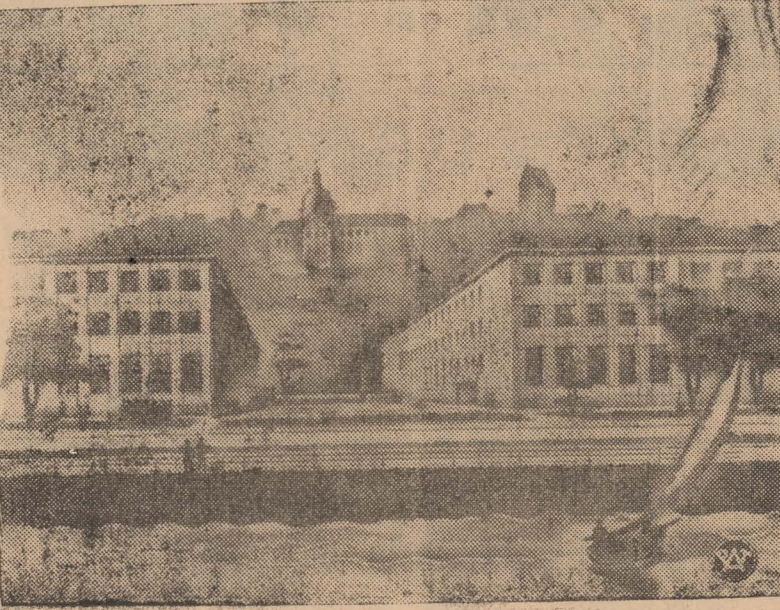
Dla domu i gospodarstwa

Lucerna

Lucerna siewna (po łacinie medicago sativa) zasługuje na uwagę rolnika z tego względu...

Ma jednak lucerna duże wymagania pod innymi względami. Gleba powinna być żyzna i pulchna...

Co się tyczy ilości pobieranego pokarmu to jest rzecz, którą musi każda osoba załatwić sama z siebie...

NOWOCZESNA WARSZAWA

W ciągu 20 lat niepodległości Polski, Warszawa zmieniała swój oblicze. Stara Rosja zamieniała się w nowoczesny miasto...

Wesoły Kącik

PO OBU BOKACH...

O przywódcy Słowa mów, ks Hlince, opowiadają, co następuje - Zmęczony jestem - po wiedział ostatnio do otoczenia...

NARODOWOŚCI

Że ludzie są podobni do zwierząt, są na to dowody następujące: Niejeden jest cierpliwy...

Dla gospodyń

Pierozki z pomarańczą

Pół kila maki; wsypać na stolnicę, zrobić w środku dołek, wbić 3 żółtka, 4 łyżki śmietany...

CASA JACOB Avenida João Gualberto, 30 - Telefon 312 Meble, sienniki, koldry. Maszyny do szycia wszelkich marek...

DYPLOMOWANY LEKARZ DENTYSTA Jan Skalski posiadający długoletnią praktykę, wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres dentystryki...

KURS NOCNY BEZPŁATNY DLA DOROSŁYCH Gimnazjum „Novo Atheneu” współpracując z krajową akcją mającą na celu rozpowszechnienie nauki...

DR. LUDWIK WOLSKI ADWOKAT Prowadzi sprawy cywilne, handlowe, spadkowe i kryminalne. Pośredniczy w załatwianiu spraw w Polsce...

Polskie ołówki 500 rs Polskie chmiel 1.000 Polskie żyłki Cat Prima 800 - 1.000...

DENTYŚCI DR. JANINA WĄTROBIANKA CHOROBY DZIECIĘCE I KOBIECE - PORODY - KLINIKA OGÓLNA

LEKARZE Dr. Aleksander Dobrowolski Klinika medyczno-chirurgiczna Leczenie żylaków, wrzodów, hemoroidów...

Diplomowany Lekarz Dentysta J. Furmaniak SCHMIDTINGEROWA Leczenie zębów, plombowanie, wyjmowanie niezabitych zębów...

Dr. Józef Czaki Choroby kobiet i klinika ogólna w czwartki w piątki od 10 do 3. Aptaeka Stelfeld ul. Com. Araujo...

Diplomowany dentysta J. Campelli Filho KONSULTORJUM: Rua Emiliano Peracca, 97 (naprzeciwko Szkoły Normalnej)...

DR. DANTE ROMANÓ Z praktyką w szpitalach berlińskich Internista Szpitala Ewangelickiego Santa Casa de Misericórdia...

Maria Kryńska Dyplomowany Lekarz-dentysta Przyjmuje od 1 do 6 pop. Ul. Emano Pereira nr. 356

Dr. Carlos Heller z praktyką w szpitalach w Hamburgu, Paryżu i Wiedniu. Szef kliniki ginekologicznej i akuserskiej...

„A BRANDINA” Wielka parowa fabryka cukierków pierwszorzędnych, pastylek gumowych, pomadek i t. d.

DR. M. ISAACSON Profesor Fakultetu Medycznego na Uniwersytecie Parzańskim Operacje i pomoc przy porodach...

„A BRANDINA” Specjalność fabryki: Jaja cukrowe! BRACIA SOBANIA Rua Nunes Machado, 300-304

UZYWANY oficjalnie w wojsku ELIXIR „914” Po kilku dniach użycia tego lekarstwa zauważyć można: 1.-Krew czysta, wolna po wszelkich nieczystościach i dobry stan zdrowia...

YANTOL czyści krew i wzmacnia organizm Do nabycia we wszystkich lepszych aptekach i składach aptecznych

POLSKI PENSIJNAT FAMILIJNY Urządzony w wygodnym pałacyku, obszerne pokoje, z wszelkimi wygodami. Kąpiel ciepła i zimna...

Granja Sto Antonio Caxias - Rio Grande do Sul SADZONKI DRZEW OWOCOWYCH Zamówienia należy kierować do Zw. Rolników w Kurytybie...

CASA LUNAR Pierwszorzędny Zakład Krawiecki Ubrania na miarę. Wielki wybór materiałów krajowych i zagran.

Ważne dla przybywających na krótki czas do Kurytyby Szyjemy ubrania i sobretudy (jesionki) z własnego jak i klientów towaru podług miary w przeciągu 8 godzin...

Polecaj Gazetę sąsiadom

Rio das Cobras (JAGODA) Tartak na kolonii Jagoda

Nowa i największa Kolonia w Paranie położona w okolicy bardzo dużej przyszłości na prawym brzegu rzeki Iguaçu blisko traktu Guarapuava-Foz do Iguaçu...

Do Parajskiej Spółki Kolonizacyjno-Handlowej, Proszę przysłać mi prospekt kolonii Rio das Cobras (Jagoda) Imię i nazwisko Kolonia Poczta Stacja kolejowa Stan

Czang Ku Feng dymi!

Armady grają
Japońsko-sowieckie starcia graniczne nie wycisły i w t. b. tygodniu poza okolicę Czangku Feng, teren pierwszych starć, potyczki nie ustawały i odbywają się codziennie. Jedną i drugą stroną ściga się.

Rosja przedsięwzięła modyfikację trzech roczników w pułkach syberyjskich — i część wysłała aż na granicę mandżurską. Japonia ze swej strony ścigała do Mandżukuo w przeciągu 24 godzin 35 tysięcy ludzi i 400 samolotów. Aby stawić czoło położeniu w Mandżurii, przetrzymała swe rezerwy w północnych Chinach.

Ogień artyleryjski ze strony sowieckiej jest gwałtowny, japońscy ograniczają się do obrony. Silną jest także akcja wywiadowcza samolotów rosyjskich — w jednym oblocie wzięto udział 60 aparatów. Samoloty bolszewickie były widziane nad terytorium Korei, lecz nie poczyniły szkód.

Ziemia naokoło Czangku Feng jest porośnięta granatami i pocisków powietrznych.

Usiłowania pokojowe

Za uzyskania pokojowe są odpowiedzialni miejscowi oficerowie, działający częstokroć samowolnie. Ponieważ teren leży daleko od obu dotychczas stolic, rzekomo moskiewski i tokijski potrzebowały szereg dni, aby się zorientowały w wypadkach.

Japonia założyła z początku bardzo energiczne protesty w Moskwie, ale następnie przedłożyła propozycję pokojową. Ambasador japoński Szigemitsu miał długą naradę z Litwinowem i przedłożył mu wniosek, aby obie strony wycofały swe siły z Czangku Feng i rozpoczęły narady nad pokojowymi załatwieniem sprawy. Litwinow odowiedział, że Rosja została zaręczoną i nie wycofa swoich wojsk, co potyczki odbywają się w granicach sowieckich, które japończycy naruszali. Rozmowa skończyła się tedy na niczym.

Samobójstwo generała japońskiego

84-letni generał japoński Yasujimi Niszi Yama ubrał się w mundur galowy i popłynął harakiri w swym pałacu Wahyamu. Samobójca zostawił list, w którym oświadcza, że odchodzi z tego świata ze wstydu, iż prowadzi życie bezużyteczne, gdy Japonia przechodzi tak ciężkie chwile upokorzenia ze strony Rosji. Brał on udział w wyprawie do Chin w 1894 r. i w wojnie z Rosją w 1904 r. Od dawnych lat był na emeryturze, wycofał się z życia publicznego.

Ostabilenie Japonii w Chinach

Sóbr z Rosją zaszkodził Japonii w Chinach. spowodowałszy chwilowe wstrzymanie tutejszych operacji a osłabiwszy Chinczyków do silniejszego odporu. Z północnych Chin wysłano 20 tysięcy żołnierzy, wysłają ich pospiesznie do Mandżurii. W prowincji Hopci Chinczyccy podjęli na nowo walki podjazdowe, które od jakiegoś czasu były ustały. Niektóre z oddziałów chińskich wywieszają czerwone bandery, na znak przyjaźni z Rosją.

Czy Rosja chce wojny?

Znawcy stosunków rosyjskich twierdzą, że do wojny z Japonią

prze marszałek Blucher, Stalin natomiast lęka się tej awantury. Obawia się on nie tylko Japończyków i ewentualnej klęski, którą gotowa go zmieść, lecz także Bluchera, w którym widzi groźnego współzawodnika. Gdyby Blucher wygrał wojnę z Japonią, wtenczas stanął na czele rządu i zrobiłby z Stalinem prawdopodobnie to, co Stalin zrobił z Tuchaczewskim. Tym sposobem „czerwony car“ znajduje się w obiegach wypadków i położenie jego jest kłopotliwe.

Co mówią w Polsce

WARSZAWA (PAT). — Okupację Czang Ku Fengu należy uważać raczej za demonstrację wojenną ze strony Sowietów w celu utrzymania swego zachwianego prestiżu na wschodzie, niż za wstęp do zbrojnego konfliktu, którego obie strony pragną uniknąć: Japonia ze względu na wojnę z Chinami, Związek Sowiecki zaś, ze względu na zakomspirowaną wojnę domową trwającą na t. zw. froncie wewnętrznym, a wiele ważniejszym obecnie dla Kremla, niż front daleko-wschodni.

Głośnie bankructwo

Zbankrutowała na sumę 11 milionów milr. agencja „Cita“ w Rio, która zaplanowała się rozsprzedażą zapis stanowych na miesięczne raty. Dyrektor przedsiębiorstwa, niejaki Levy, uciekł bez śladu, prawdopodobnie zagranicę. „Cita“ miała agencje w São Paulo i Kurytybie.

Okazja

Z powodu wyjazdu sprzedam fabrykę cukierków, dobrze montowaną, samą lub wraz z domem 12 x 20. W tym 7 pokoi dużych, salon na fryzjerno, w sklepie i oficynie, w której, mieści się fabryka muirowana, wycementowana. Jest instalacja światła elektrycznego i kanalizacja wody. Dwie pralki na podwórku, inne do budowy. Niewielki ogródek i sporo drzewek owocowych. (Wrazie potrzeby mogę nauczyć produkcji cukierków). Ulica General Alameda CASTRO, Parana. Informacja na miejscu. — M.F. —

LOTERIA STANU PARANA

W sierpniu
interesujące
ciągnięcia

W każdy poniedziałek
50:000\$000

2630 premij
20\$000 bilet

Kup jeszcze dzisiaj swój bilet

TARYFA OGŁOSZEŃ

Za 1 centymetr 1-linowy wewnątrz numeru 1\$000
Na ostatniej stronie 2\$000
Na 1-szej stronie 4\$000
Ogłoszenia towarzystw i nekrologi 50 proc. taniej

Należności za ogłoszenia opłaca się z góry

A Campanha de Nacionalisaçao nos Estados do Sul

Pelo Major NELSON BANDEIRA MOREIRA, do E. M. da 5. R. M.

Temos demonstrado em varios artigos, que a Campanha de Nacionalisaçao a despeito da intervençao impatriotica de alguns maus brasileiros e de certos estrangeiros indesejaveis, vai cada vez mais em marcha progressiva, no sentido do engrandecimento nacional. Nota-se mesmo, que ela já incute respeito, provoca entusiasmo, excita aplausos e ascende patriotismo e amor por que se reflete necessariamente no coraçao e na consciencia daqueles que nunca perdem a esperança e que depositam ardente fé nos destinos de nossa Patria. Tudo indica que o „Brasil bem fadado“ do vate patrio, é capaz de operar, a regeneração do sentimento civico; tudo confirma a sua vontade segura de impôr-se: tudo nos faz crer que o ha de conseguir pela força irresistivel da natureza e esforço fecundo de seus filhos.

A nossa politica, a politica que empreendemos, sempre foi a da verdade e a da justiça; que é a da ordem, da generosa cordialidade para os que merecem, mas tambem de energia repulsa e de severa punição para os que fraudando as nossas leis, traindo a nossa hospitalidade, pretendem „apunhalar-nos pelas costas“.

Lendo ha dias o jornal „America-Echo“, editado em polaco, em Toledo, Estado de Ohio, Estados Unidos da America do Norte, deparamos com um artigo de autoria de um estrangeiro que aqui reside, já perfeitamente identificado por nos, e que é useiro e veiseiro em nos detrair, ou melhor, em difamar no estrangeiro, o Brasil, seus governos e a sua historia. Pois bem, esse inescrupuloso individuo, polonez de origem, e que se assina sob o pseudonimo de L. Zarzecki referindo-se á substituição da diretoria da antiga sociedade Junak de Curitiba, teve a felonía e a ousadia de nos levantar uma serie de calunias, dentre as quais, a de ter sido aquela sociedade oca al, por officis, com auxilio de baionetas; e a de taxar o nosso ex Comandante da Região — o Exmo. Sr. General MEIRA DE VASCONCELOS — o „principal perseguidor dos imigrantes“.

Nesse artigo, que é encimado pelo suggestivo titulo „Ocupação Armada das sociedades polacas“, diz o tal Zarzecki, nu n requinte de perversidade pelo descredito da Campanha de Nacionalisaçao: que na primeira semana de Maio findo a Capitão do Paraná viveu sob a impressao jamais ouvida falar, de terror militar, aplicado ás uniões sociais da imigração local; que officis do Estado Maior da Região Militar convocaram, sob coaçã, reuniões

consecutivas de algumas sociedades alemães, dentre as quais a ex „Teuto-Brasileira“, hoje Sociedade de Cultura Fisica „Jahn“, e que tendo esta se elegeo para seu presidente — um capitão do Estado Maior e — para presidente de honra — o General MEIRA DE VASCONCELOS, aos ocupadores importava, principalmente, apoderar-se dos elevados patriomios dessas associações (o grão é do autor).

Referindo-se, por fim, depois de outras tantas invencoes creadas com o objetivo de escandalisar, á prisão do Capitão Sadowski, do exercito polaco, e mais a sua amante, mandada effectuar por ordem de S. Excia. o Sr. General MEIRA, diz o desalmado embusteiro, que foram eles localizados pelas autoridades militares contra todos os costumes adotados nos países civilizados, do mesmo modo que na Rússia, bolchevista, juntamente com criminosos, sem alimentação e até sem colchões para dormir.

Desnecessario será justificar nessas colunas o amontoado de inverdades de que se serviu esse artista, esse chachodissimo leader da difamação de tudo quanto é brasileiro nas impressas e estrangeiras, principalmente, na norte-americana e poloneza. A sua morbida alucinação que lhe dementa a razão, o seu passado, a sua reicidencia em nos difamar, em desmoralisar o Brasil, no exterior, e a primasia que tem de arauto da mentira, dispensa qualquer outro comentário.

O que não podemos, todavia, dispensar, e isso fazemos questão de dizer nessas colunas, é que certos estrangeiros, como este, que vivem sob a nossa protecção, de pancada se pervertam em fúrias; saturados de odio e de atrevimentos se atiram com requintada maldade contra os filhos desta grande Patria — BRASIL — estraciniando, blasfemando, denegando a verdade, traindo a sua hospitalidade e contaminando o que na de mais sagrado e venerado.

Lekarstwa dla bydła

KUROS Przeciw wszelkim chorobom zakaźnym, Jedyny środek przy zarazie psykowo-racowej (aftosa). Podnosi siły żywotne organizmu zwierzęcia. W ampułkach i fiaskach.
VITOS Zadaje się przez wianie do pyska, przeciw chorobom płucnym (pneumoteritis) i rozwołnieniu u cieląt.
CRESOS Najlepszy środek przeciw robactwu w kiskach, wysoce skoncentrowany. Wyleczenie natychmiastowe.
PLAGOS Maść na rany, która nie tylko zabija ranę, ale nie pozwala rozmnażać się robactwu w ranie. Zastępuje jodynę. La'ki po 250 gramów.

Przy jakiegokolwiek chorobie zwierzęcia, przyjdź zaraz lub pisz o Informacje pod adresem

Laboratorios Raul Leite
Secção de Veterinaria—Rua Monsenhor Celso, 219 — Kurytyba

W HISPANII

Jeden worek uszyto, a drugi rozpruto

Miejsce zanadto wygięte na froncie, po naszymu przyczółek, Hiszpanie zwą workiem. Poczynany fantastycznie front bojowy wojny domowej posiada bez liku takich worków. W ur. tyg. powstańcy zlikwidowali jeden z nich, mianowicie klin w Estremadurze, sięgający najdalej na zachód między Toledo i Kordobą, oddalony czubem o 100 klm. od Portugalii. Rządowcom ubyto 4 tys. klm. kw. obszaru z 400 tysiącami mieszkańców. Około 10 tysięcy żołnierzy madryckich zostało zamkniętych w tym worku i dostało się do niewoli gen. Franco.

Równocześnie powstał jednak „nowy worek“ na południe od rzeki Ebro, zdobyty przez woj-ska barcelońskie na powstańcach w klinie rozszczepiającym Barcelonę od Walencji. Rządowcy zdobyli tu 7 tysięcy jeńców, a front przetrzucono za Ebro obejmując obszar około 2 tys. klm. kw. Obserwatorzy zagraniczni mają to za błąd gen. Frankowi, że przebiwszy klin do morza Sródziemnego i zwróciwszy ataki w kierunku na Walencję, zaniedbał ochrony z boku od Katalonii, co umożliwiło gen. Rojo tę niespodziankę. Samoloty powstańcze podążyły tu natychmiast z odsieczą i zadają katalończykom wielkie straty, ale worek ciągle się jeszcze trzyma i nie pęka.

ZPOLSKI

Drobne Wiadomości
— Dyrektor opery w Filadelfii (USA) Leopold Stokowski, Polak, udał się do Budapesztu dla zapoznania się z dyrygencką muzyką cygańską.
— Na Osirówiu Tumskim w Poznaniu przy pracach wykopaliskowych natrafiono w głębokości 5 metrów na szczątki potężnego walu obronowego z przed 900 lat, z czasów Mieszka i Bolesława Chrobrego. Świadczy on o wysokim stopniu sztuki budowniczej, jaką Polanie posiadali w tak zamierzchłych czasach.
— Na dnie jeziora Biskupińskiego natrafiono na drewniany pomost, współczesny sąsiedniej, przedhistorycznej osadzie z przed 2 i pół tysiąca lat.
W Nowym Jorku położono fundamenty pod polski pawilon na wystawę wszechświatową w przyszłym roku.

BAWEŁNA

Kupuj wszelką ilość bawełny po cenach konkurencyjnych.
Wysyłajcie wprost do Ponta Grossy do firmy

CASA MINEIRA

Rua D. Pedro II. nr. 110
Caixa postal, 124
Stanisław Zambrzycki

Wylaczní Prædstawiciele na Brazylíi
SUL BRASPOL
SOCIEDADE COOPERATIVA

OCZEKUJECIE POLSKI MATERIAŁ FOTOGRAFICZNY NIEDORÓWNANY W JAKOŚCI

ERo

Rio Grande do Sul
caixa postal, 246

PORTO ALEGRE
Rua Siqueira Campos, 1170

PANOWIE ROLNICY!

Blaczego macie robić próby z niepewnymi produktami, skoro NAWÓZ

Especial
Mączka kostna
Auto clava da
Import bezpośredni

Superfosfat 18-20%, Saletra Chilijska, Saletra potasu, Cloraz i Siarczan potasu, Siarczan amonu itd. itd.

Superfosfat 18-20% w workach plombo-wanych
Główny Skład SALETRY CHILIJSKIEJ
Fabryka nawozów sztucznych Parana
Albano Boutin & Cia
Av. Capanema, 155 — Kurytyba
Parana — Caixa Postal, 332
Telefon 2-2-6

Już dowiódł najlepszej jakości